Աշխատանքի առաջին 100 օրերը. խորհրդակցութիւն եւ առաւել խորհրդակցութիւն

Յունիս 2013

Բարի եկաք առաջին «համացանցային նամակ»իս որպէս հայկական համայնքներու բաժանմունքի տնօրէն:

«Խորհրդակցութիւն եւ առաւել խորհրդակցութիւն»: Ահա թէ ինչպէս պէտք է բնորոշեմ աշխատանքի առաջին 100 օրերս: Այս պաշտօնը ստանձնեցի Փետրուար 1ին ու անկէ ի վեր աւելի քան 160 հոգիի հանդիպած եմ՝ երկու կաթողիկոսներէն ու կառավարական նախարարներէ մինչեւ քաղաքացիական ընկերութեան գործիչներ եւ աշակերտներ: Մտիկ ըրի զանազան մտաւորականներու եւ ուսումնականներու կարծիքներուն, լսեցի դպրոցի տնօրէններու եւ ուսուցիչներու կարիքներուն մասին (20ի չափ հայկական դպրոց այցելած ըլլալու եմ), խօսեցայ համալսարաններու տեսուչներու հետ եւ ժողովներու մասնակցեցայ հայ ղեկավարներու հետ վեց երկիրներու մէջ (Հայաստան, Լիբանան, Թուրքիա, Ֆրանսա, Մեծն Բրիտանիա եւ ԱՄՆ՝ արեւելեան եւ արեւմտեան): Իմ նախորդներէս մէկը՝ Վահրամ Մավեանը, իր շահեկան գիրքը խորագրած էր «Ամէն տեղ հայ կայ»: Ի հարկէ՝ կա՛ն, եւ գոնէ անոնցմէ մէկ քանիին պէտք է հանդիպէի՝ «Կիւլպէնկեան» հիմնարկութեան հանդէպ անոնց ակնկալիքներուն մասին աւելի լաւ գաղափար կազմելու համար:

Որպէս նոր տնօրէն, իմ ամենէն կարեւոր գործերէս մէկը դէպի ապագայ նայող աշխատանքի ծրագիր մը կազմել է, որուն հիմամբ կրնանք մեր գործունէութիւնը կեդրոնացնել, նախագիծեր ընտրել եւ նախաձեռնութիւններ գործադրել: Չէի ուզեր նման ծրագիր մը զարգացնել առանց խորհրդակցելու հայկական համայնքներուն հետ, որոնց ուղղուած ենք սատարելու: Մեր ծրագիրները պիտի յաջողին եթէ ցոլացնեն վաւերական կարիքներ: Ճամբորդութիւններս ո՛չ միայն հայթայթեցին առիթներ՝ սորվելու եւ ռազմավարութիւններ որդեգրելու, այլեւ կամուրջներ կառուցելու (եւ վերակառուցելու), շփումներու լայն ցանց մը կազմելու, Հիմնարկութեան ներքին զարգացումները հայկական լրասփիւռներուն բացատրելու եւ,

անշուշտ, կարիքներ գնահատելու: Բաւական շահագրգռութիւն զգացի աշխարհատարած հայութեան մէջ՝ Երեւանէն մինչեւ Լոս Անճըլըս, հայկական համայնքներու բաժանմունքին փոփոխութիւններուն եւ վերանորոգումին նկատմամբ:

Յառաջիկայ երկու ամիսներուն ընթացքին մեր ծրագիրը պիտի շարադրեմ, որպէսզի կարենանք ձեռնարկել անոր գործադրութեան 2013ի աշնան: Իմ ճամբորդութիւններուս ընթացքին, նշմարեցի, որ համալսարանական կրթանպաստները եղած են բաժանմունքը «յատկանշող» ծրագիրը: Բազմաթիւ անհատներ – անոնց շարքին՝ կարեւոր ղեկավարներ – անձամբ յայտնեցին, թէ յաջողած են համալսարան յաճախել՝ հայկական համայնքներու բաժանմունքի դրամաշնորհի մը միջոցով: Այդ ծրագրին վերանայուած տարբերակ մը վերստին պիտի ներկայացուի: Միաժամանակ, անդրադարձայ թէ արեւմտահայերէնը որքա՜ն անորոշ իրավիճակի մէջ կը գտնուի (ասիկա Գալուստ Կիւլպէնկեանի խօսած հայերէնի լեզուաճիւղն էր): ԻՒՆԵՍՔՕ-ն զայն դասաւորած է վտանգուած լեզուներու շարքին: Մենք պէտք է զօրավիգ կանգնինք նախաձեռնութիւններու, որոնք կը ձգտին զայն ամրացնել: Էական է նաեւ սատարել, որ հարուստ եւ պատմական խորութիւն ունեցող հայ մշակոյթը թուային դարաշրջանը մտնէ, օրինակ՝ առցանց հրատարակութիւններ, գործառոյթներ (apps), միջգործօն ելեկտրոնային գիրքեր (interactive e-books), եւ նման միջոցներ: Հայաստանի մէջ անդրադարձայ, թէ որքան կենսական է սատարել քաղաքացիական ընկերութեան (civil society), յատկապէս՝ քաղաքացիական դաստիարակութեան, ինչպէս եւ քաջալերել կապերու հաստատման Հայաստանի գիտնականներու եւ ուսանողներու ու արեւմտեան աշխարհի միջեւ: Իսկ Պոլսոյ մէջ հանդիպեցայ շարք մը քաջ եւ յանձնառու մարդոց եւ կազմակերպութիւններու, որոնք հայ-թրքական երկխօսութեան նախաձեռնութիւններու եւ այդ երկրի յաւելեալ ժողովրդավարացման առաջին գիծին վրայ կը գտնուին: Վճռորոշ նշանակութիւն ունի անոնց սատարումը, եթէ կ՚ուզենք յառաջդիմութիւն արձանագրել երկու ժողովուրդներուն յարաբերութիւններու բարելաւման երկար ճանապարհին վրայ:

Ի հարկէ, մեր ծրագիրը պիտի պարզենք հանրութեան, որպէսզի ամէն մարդ կարենայ տեսնել յատկացումներ կատարելու մեր հիմնաւորումները: Երբեք պիտի չկարենանք ընդառաջել բոլոր դիմումներուն անխտիր, բայց պէտք է թափանցիկ, հետեւողական ու արդար ըլլանք մեր որոշումներուն մէջ: Ձեզ կը հրաւիրեմ, որ մեր կայքէջը այցելէք Սեպտեմբերէն սկսեալ՝-յայտարարութիւններ ու թարմացումներ կարդալու համար:

Գաղափարներու եւ հնարաւոր նախաձեռնութիւններու պակաս չկայ: Սակայն, զանոնք գործնական ծրագիրներու վերածելը դիւրին պիտի չըլլայ: Իմ դիմագրաւած ամենամեծ

Աշխատանքի առաջին 100 օրերը. խորհրդակցութիւն եւ առաւել խորհրդակցութիւն

Յունիս 2013

մարտահրաւէրս եղաւ ու պիտի շարունակէ ըլլալ՝ համոզում գոյացնել մեր գործընկերներուն մէջ այն սկզբունքներուն մասին, որոնք մեր ծրագիրներուն կառավարումը պիտի առաջնորդեն։ Այդ սկզբունքները կարելի է ամփոփել երեք գաղափարներով՝ արդիւնքներու վրայ հիմնաւորում, ժամանակային սահմանում եւ հաշուետուութիւն՝ շարունակական զեկուցումով ու գնահատումով։ Սովորութիւններու եւ ակնկալիքներու փոփոխութիւնը դժուար է, լայն ժամանակ եւ համբերութիւն կը պահանջէ։

Ճամբորդութիւններու եւ զանազան արտաքին խորհրդակցութիւններու կողքին, նաեւ առիթը ունեցած եմ հանդիպելու բազմաթիւ սքանչելի գործընկերներու, որոնց հետ հիմնարկութեան մէջ համատեղ ձեռնարկումներու եւ նախաձեռնութիւններու հնարաւորութիւններ քննարկած ենք։ Ըստ իս, բաժանմունքիս գործերէն մէկը պէտք է ըլլայ հայ մշակոյթը, երաժշտութիւնը եւ պատմութիւնը Փորթուկալ բերել։ Ինչպէս

փորթուկալցի պաշտօնակից մը դիտել տուած է ինծի, «գիտենք, որ Գալուստ Կիւլպէնկեանը հայ է, բայց իսկապէս չենք գիտեր ո՞վ են հայերը...»։ Չեմ խոստանար հայոց պատմութեան դասեր տալ, բայց ամէն ջանք պիտի թափեմ պարբերաբար հայկական բովանդակութեամբ ելոյթներ կազմակերպելու հիմնարկութեան մէջ՝ յաջորդ տարիէն սկսեալ։

Այս խօսքը կ՚ուզեմ աւարտել աւելի անձնական բնոյթի նշմարով։ Ի՜նչ հրաշալի քաղաք է Լիզպոնը։ Կը վայելեմ վայրերը, պատմութիւնը, երաժշտութիւնը (թէ՛ Կիւլպէնկեան նուագախումբի եւ թէ՛ Ալֆամայի մէջ) եւ, ամենէն աւելի, Փորթուկալի ժողովուրդին սիրալիրութիւնը։ Կ՚ակնկալեմ երկարամեայ ու արդիւնաւէտ աշխատանք փորթուկալեան եւ հայկական աշխարհներուն մէջ։

Ռազմիկ Փանոսեան
Հայկական համայնքներու բաժանմունքի տնօրէն